

Що потрібно для компостування?

- Для компостної купи вибирають затінене і незатоплюване місце на ділянці, далеко від дерев.
- По периметру бажано встановити огорожу, сітку або дошки. У цегляних і бетонних стінках треба залишати вертикальні щілини для доступу повітря. Без доступу кисню компост може закиснути.
- Вибраний майданчик утрамбовується, дно покривається матеріалом для утримання вологи: торф, подрібнена солома, сухе листя і т.д. Можна використовувати пісок і дернову землю. Товщина основи - не менше 30см.
- Два рази за сезон компост треба перемішувати.
- Компост постійно повинен бути вологим, тому в суху погоду його треба регулярно поливати (не рекомендується використовувати мильну воду). Для збереження вологи купу можна накривати плівкою або мішковиною. Стінки компостного ящика добре обкладати газетами.
- Перед заморожуванням компост додатково накривається землею, ялиновим гіллям, сухим листям, щоб оберегти його від промерзання. Загальна товщина укриття повинна бути 30-40 см.

Сортування і перероблення сміття є альтернативою спалювання пластмасового сміття, картону, паперу, та металу. Пошукайте виходи біля вас – можливо Ви будете заробляти гроші від перероблення Вашого сміття!

Для більше інформації:

- "Палити сміття -- собі дорожче" - Відомості.ua (8 квітня 2010)
<http://vidomosti-ua.com/an/11514/> (на 20-10-10)
- "Спалювання листя є правопорушенням" (09.09.2008) - МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ
<http://www.menr.gov.ua/cgi-bin/go?node=3037> (на 20-10-10)
- "Чим небезпечно для здоров'я спалювання сміття?" - ВІДДІЛ ЕКОЛОГІЇ ТА РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ (Краматорської міської ради)
<http://www.krm.dn.ua/pg/uk/page/368/> (на 4-11-2010)
- "Про компост" - <http://botanicka.narod.ru/Doglad/dobruva/kompost.html> (на 10-11-2010)

Малюнки: <http://www.awm.delaware.gov/Info/Pages/OBFAQ.aspx>;
<http://www.naparecycling.com/uploads/Backyard-composting.gif>

Спалювання сміття

Шкідливо для:

- повітря
- здоров'я
- довкілля
- Вас!

Навесні загострюються різні хронічні хвороби, припадає пік респіраторних захворювань, виникають різні алергічні прояви. У цьому ми звинувачуємо будь-що — перепади погоди, авітаміноз, зміни атмосферного тиску. Але забуваємо про те, що в цей період повітря насичене **ДИМОМ ВІД СПАЛЮВАННЯ СМІТТЯ**, в якому міститься дуже багато шкідливих речовин:

- **Чадний газ** (окис вуглецю) - Він, з'єднавшись із гемоглобіном у крові, утворює метгемоглобін. Ця токсична сполука викликає гіпоксію, тобто нестачу кисню в організмі, а результат цього — головокружіння, головні болі, зниження імунітету, синдром загальної слабкості.
- **Бензопірен** - Це сильний канцероген, який призводить до мутації доброякісних клітин у злоякісні.
- **Діоксини** - Пригнічуючи імунітет провокують розвиток онкологічних захворювань. Діоксин порушує відладжену роботу ендокринних залоз.
- **Кетони й альдегіди** - Викликають подразнення очей, носа, горла та легенів.
- **Поліциклічні ароматичні вуглеводні** - Більшість з цих є канцерогенами, які здатні спричинити ракові захворювання.
- **Важкі метали**

При згорянні однієї тонни рослинних залишків вивільняється приблизно 9 кілограмів мікрочастинок диму, які довго залишаються у повітрі у завислому стані. Про небезпеку спалювання рослинного сміття попереджають медики, екологи й працівники МНС.

Спалювання сміття також шкодить нашому довкіллю: у місці вогнища пошкоджується коренева система рослин, гинуть корисні комахи та мікроорганізми. Це призводить до виснаження ґрунту.

Альтернативою спалювання опалого листя, дворового сміття є **КОМПОСТУВАННЯ**.

Що таке компост?

Компост - це суміш органічних залишків рослинного і тваринного походження, що добре розклалася.

Навіщо компостувати?

Компостування дозволяє дешево і ефективно перетворювати відходи присадибної ділянки на цінний матеріал. Також, метод компостування є безпечним способом переробки листя та інших органічних відходів, що не шкодить довкіллю і здоров'я.

Що можна компостувати?

На дачних і присадибних ділянках найзручніше готувати збірний компост, на що використовуються практично всі відходи: рослинні залишки, бадилля, сухе листя, бур'яни, стружка, кора, дворове сміття, кухонні відходи, зола, а також фекалії.

Що не можна компостувати?

Не можна закладати хворі або оброблені гербіцидами рослини і бур'яни з насінням. Сухі відходи зволожуються.